

Sygn. akt I ACa 97/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tadeusz Nowakowski
Sędziowie:	SSA Janusz Kaspryszyn (spr.) SSA Jolanta Solarz
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **E. S.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 21 listopada 2013 r. sygn. akt I C 144/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Powódka E. S. żądała zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 80.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania w kwocie 7.200 złotych.

Strona pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Legnicy zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 30.000 zł z ustawowymi odsetkami od 11 kwietnia 2013 r., oddalił dalej idące powództwo, zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.356 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego, nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Legnicy kwotę 1.500 zł tytułem części opłaty sądowej, od której powódka była zwolniona oraz nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa –

Sądu Okręgowego w Legnicy kwotę 66 zł tytułem części brakującej zaliczki na poczet opinii biegłego. Nieziszczone koszty postępowania zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

Podstawą jego wydania były następujące ustalenia.

W dniu 2 sierpnia 2007r. zmarła córka powódki J. K., która była pasażerką w samochodzie marki A. (...) nr rej. (...), którym kierował, będąc po zażyciu środków odurzających – amfetaminy, W. A.. Kierowca pojazdu umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wjeżdżając na łuk drogi w lewo nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował prędkości

do istniejących warunków drogowych wynikających z ukształtowania i przebiegu drogi, panujących warunków, widoczności i używania świateł w następstwie

czego utracił panowanie nad pojazdem, wjechał na pobocze drogi,

a następnie skarpę i uderzył dachem pojazdu w drzewo, powodując u pasażerki J. K. obrażenia ciała skutkujące jej zgonem. Córka powódki w chwili śmierci miała 42 lata, pozostawała w związku małżeńskim D. K., który także w tym samym zdarzeniu odniósł obrażenia ciała. Córka powódki mieszkała z mężem i dwojgiem dzieci w odległości około 20 km od miejsca zamieszkania powódki. Trzy miesiące po śmierci córki zmarł mąż powódki.

Z powódką zamieszkały wówczas jej wnuki. Po śmierci córki powódka zaczęła leczyć się kardiologicznie. Do chwili obecnej nie może pogodzić się ze śmiercią córki, bardzo brakuje jej córki, szczególnie boleśnie odczuwa to przy okazji świąt. Powódka pozostawała z córką w bardzo bliskich relacjach, była z nią emocjonalnie związana. J. K. była jedynym dzieckiem powódki, do trzynastego roku powódka sama wychowywała córkę, nie zdecydowała się na zawarcie związku małżeńskiego

z biologicznym ojcem córki, gdyż nadużywał alkoholu.

Sprawca wypadku W. A. wyrokiem Sądu Rejonowego

w Z. z dnia 5 stycznia 2012r. (sygn. akt II K 47/08) został uznany za winnego tego, że w dniu 2 sierpnia 2007r. w miejscowości P. umyślnie naruszył podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że będąc pod wpływem środka odurzającego w postaci amfetaminy, kierował samochodem marki A. (...) nr rej. (...) wraz z przyczepką z ładunkiem płyt wiórowych, wjeżdżając w łuk drogi w lewo nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował prędkości zespołu pojazdów do istniejących warunków drogowych w następstwie czego utracił panowanie nad pojazdem, wjechał na pobocze drogi, a następnie skarpę i uderzył dachem pojazdu w drzewo powodując u pasażerów, w tym J. K. ciężkie obrażenia ciała skutkujące ich zgon, zaś u D. K. obrażenia ciała skutkujące rozstrój zdrowia na czas powyżej siedmiu dni, to jest czynu stanowiącego występki z art. 177 § 2 k.k. w związku z art. 178 § 1 k.k. i za

to skazał go na karę czterech lat pozbawienia wolności. Sąd orzekł także karę zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres lat dziesięciu, orzekł na rzecz powódki nawiazkę w kwocie 20.000 złotych.

Kierujący pojazdem marki A. (...) o nr rej (...) ubezpieczony był w dniu zdarzenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej kierowców u pozwanego.

W dniu 7 marca 2013r. powódka za pośrednictwem (...) S.A. w L. wystąpiła do (...) S.A. Centrum Likwidacji Szkód w B. do strony pozwanej o przyznanie jej kwoty 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią córki J. K. na podstawie art. 448 k.c. w związku

z art. 24 k.c. Strona pozwana pismem z dnia 13 marca 2013 r. odmówiła powódce przyznania zadośćuczynienia w związku z brakiem podstawy prawnej.

Śmierć córki wywołała u powódki zaburzenia emocjonalne typu reakcji adaptacyjnej – następstwo po przebytej traumie. Zaburzenia, które wystąpiły

u powódki po śmierci jej córki nie wymagały i nie wymagają terapii psychologicznej, czy leczenia psychiatrycznego. Proces żałoby po bliskiej osobie jest indywidualną sprawą jednostki, która mobilizuje swoje zasoby mechanizmów obronnych na uporanie się z traumą. Przeżyte emocje spowodowały u powódki uszczerbek na zdrowiu psychicznym bez uszkodzenia CUN 2 %. Zaburzenia emocjonalne u powódki mają charakter trwałe.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo oparte podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. uzasadnione jest co do zasady. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wskazał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku

z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Dodanie art. 446 § 4 k.c. nie jest jedynie wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu, lecz dokonania zmiany

w ogólnej regule wynikającej z art. 448 k.c. przez zawężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia. Gdyby nie wprowadzono art. 446 § 4 k.c. roszczenia tego mógłby dochodzić każdy, a nie tylko najbliższy członek rodziny. Dodanie art. 446 § 4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w sposobie realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania i nie jest jedynie wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu. Po wprowadzeniu

art. 446 § 4 k.c. podstawę dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przed dniem 3 sierpnia 2008r. w następstwie naruszenia deliktem dobra osobistego

w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej stronę zainteresowaną ze zmarłym stanowi art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. Prawu polskiemu nie jest znany wyczerpujący katalog dóbr osobistych, a w świetle dorobku literatury i judykatury

nie budzi wątpliwości pogląd, że podlegają ochronie dobra niewymienione

w art. 23 k.c., takie jak np. prawo do życia w rodzinie i więź emocjonalna istniejąca między członkami rodziny. Więzy między rodzicami a dzieckiem w prawidłowo funkcjonującej rodzinie zasługuje na status dobra osobistego podlegającego ochronie przewidzianej w art. 24 k.c., a spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Zdaniem Sądu pierwszej instancji powódka wykazała, że w następstwie śmierci córki w wyniku obrażeń ciała odniesionych w wypadku samochodowym w dniu 2 sierpnia 2007 r. doznała krzywdy w postaci cierpień psychicznych. Nie wymagała – zdaniem Sądu – bliższego omówienia okoliczność, że śmierć dziecka dla każdego rodzica jest najbardziej traumatycznym przeżyciem, które zawsze łączy się z cierpieniem, nawet jak dziecko to jest dorosłe i ma własną rodzinę. Córka powódki w chwili śmierci miała 42 lata

i mimo, że nie mieszkała w jednym domu z powódką to była znaczącą osobą w jej życiu. Sposób przeżywania żałoby i konieczność wsparcia farmakologicznego w celu radzenia sobie z towarzyszącymi uczuciami bólu, żalu i przygnębienia ma wpływ na zakres szkody niemajątkowej kompensowanej zadośćuczynieniem. Podstawą rekompensaty tej krzywdy jest art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. Po śmierci córki powódka musiała przyjąć pod swój dach dzieci zmarłej córki, które nie były jeszcze samodzielne. Trzy miesiące później zmarł mąż powódki. Prawo do życia w rodzinie

i utrzymanie tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. Przy ocenie, jaka suma jest w rozumieniu

art. 448 k.c. odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznanawania przez osobę, której dobro zostało naruszone ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem (krzywda). Dla oceny tej nie jest bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobro osobiste. Sąd ma obowiązek przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia wziąć pod uwagę kompensacyjny charakter zadośćuczynienia. Dobro osobiste w postaci prawa do życia w rodzinie zasługuje

na wzmoczoną ochronę w porównaniu z innymi dobrami. Naruszenie tego dobra stanowi bowiem dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe

życie osób bliskich. Żądanie przez powódkę zadośćuczynienia w kwocie po 80.000 złotych było wygórowane i nie zasługiwało na uwzględnienie. Powódka nie podała kryteriów, którymi kierowała się przy ustalaniu tej kwoty. Sąd zasądając od strony pozwanej na rzecz powódki zadośćuczynienie w wysokości 30.000 złotych, miał na uwadze, że finansowa rekompensata powinna służyć nie tylko wyrównaniu krzywdy, jaką jest niewątpliwie gwałtowne zerwanie więzi pomiędzy powódką a jej córką, ale także umożliwić powrót do normalnego życia. Sąd pierwszej instancji miał na uwadze także i to, że do śmierci J. K. doszło w wyniku umyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym nie tylko przez kierowcę pojazdu, który kierował pojazdem po zażyciu amfetaminy, ale także przez pasażerów, w tym córkę powódki, która jechała bez zapiętego pasa bezpieczeństwa. Na wysokość zasądzonych na rzecz powódki zadośćuczynienia wpływ miało również i to, że

Sąd karny zasądził na rzecz powódki nawiązkę w wysokości 20.000 złotych.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie po 30.000 złotych z odsetkami od dnia 11 kwietnia

2013 r. do dnia zapłaty na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. Dalej idące powództwo jako wygórowane oddalił.

Wyrok zasądający zadośćuczynienie ma charakter deklaracyjny. Jeżeli więc powódka żąda od pozwanego zapłaty określonej tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od określonego dnia poprzedzającego dzień wyrokowania, odsetki te powinny być zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu, o ile tylko w toku postępowania zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście się powodowi należała tytułem zadośćuczynienia od wskazanego przez niego dnia. Powódka żądanie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

w związku z art. 24 § 1 k.c. zgłosiła w piśmie z dnia 7 marca 2013 r. Strona pozwana pismo powódki otrzymała w dniu 11 marca 2013 r., a zatem opóźnienie strony pozwanej, w spełnieniu świadczenia biegnie od dnia 11 kwietnia 2013r.

Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2013, poz. 392) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego wniosku. Mając powyższe na uwadze

o odsetkach orzeczono na zasadzie art. 481 § 1 k. c.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 100 k.p.c. w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od niniejszego wyroku wniosła strona pozwana.

Strona pozwana zaskarżyła go w części zasądzającej na rzecz powoda kwotę zaskarżam wyższy wyrok w części zasądzającej na rzecz powódki kwotę

30.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 448 k.c. w związku z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. przez niewłaściwą interpretację w/w przepisów i zasądzenie od pozwanej spółki na rzecz powoda kwoty zadośćuczynienia w wysokości 40.000,00 zł (winno być: 30.000 zł);
- naruszenie prawa procesowego poprzez oparcie orzeczenia o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zamiast w oparciu o § 11 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia.

W oparciu o powyższy zarzut wniosła o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz strony kosztów procesu za obie instancje.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania procesu, w tym kosztów zastępstwa w postępowaniu drugoinstancyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Podstawą rozpoznania apelacji były ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, które znajdowały pełne oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, a przy tym, co istotne, nie były one kwestionowane przez stronę pozwaną.

W sprawie było bezsporne to, że w dniu 2 sierpnia 2007 r. w wyniku obrażeń doznanych w wypadku samochodowym, którego sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej, zmarła córka powódki – J. K.. W dacie tej nie obowiązywał jeszcze art. 446 § 4 k.c., zgodnie z którym Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, a który to przepis został wprowadzony do kodeksu cywilnego z dniem 3 sierpnia 2008 r. na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. (Dz.U. z 2008 r. , Nr 116, poz. 731). Wbrew jednak zarzutom pozwanej nie oznacza to, iż roszczenia najbliższych członków rodziny o zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej, która nastąpiła na skutek czynu niedozwolonego popełnionego przed tą datą, są pozbawione podstaw prawnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji w pełni trafnie uznał, że podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Wiąż między rodzicem a dzieckiem jest wartością niematerialną, która stanowi dobro osobiste podlegające ochronie w świetle brzmienia art. 24 § 1 k.c. Naruszenie tego dobra poprzez pozbawienie życia osoby bliskiej stanowi podstawę do dochodzenia roszczenia o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, w oparciu o regulację wynikającą z art. 448 k.c. Wprowadzenie art. 446 §4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w sposobie realizacji roszczenia poprzez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania. Zajęte w tym przedmiocie stanowisko przez Sąd Okręgowy, było już wielokrotnie prezentowane w orzeczeniach Sądu Najwyższego odnoszących się do tej kwestii (zob. m. in. uchwałę z 13.07.2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012/1/10; wyrok z 11.05. 2011 r., I CSK 621/10; wyrok z 14.01.2010 r., IV CSK 307/09, OSNC-ZD 2010/3/91; wyrok z 6.02.2008 r., II CSK 459/07, uchwałę z 22.10.2010 r., III CZP 76/10, wyrok z 25.05.2011 r., II CSK 537/10, wyrok z 15.03.2012 r., I CSK 314/11, III CZP 93/12). Podziela to stanowisko również rozpoznający niniejszą sprawę Sąd Apelacyjny, który wprawdzie nie jest nim związany, ale też nie znalazł żadnych podstaw do odstąpienia od tej linii orzeczniczej.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących wysokości zadośćuczynienia, podniesionych w uzasadnieniu apelacji bardzo ogólnie, należy wskazać,

że wielokrotnie zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie wskazywane było, że właściwych człowiekowi uczuć i emocji nie sposób wymierzyć. Jednakże

w sprawach o zadośćuczynienie, wnoszonych na podstawie art. 448 k.c. w zw.

z art. 24 k.c., sądy stają jednakże wobec obowiązku ich swoistej wyceny. Korygowanie przez Sąd drugiej instancji zasądzonych na tej podstawie zadośćuczynienia może być dokonywane tylko wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmierne (nieodpowiednie), tj. rażąco wygórowane albo rażąco niskie

(por. wyrok Sądu Najwyższego z 18.11.2004 r., I CK 219/04). Należy zgodzić

się z Sądem Okręgowym, iż podstawową przesłanką warunkującą domaganie

się zadośćuczynienia jest doznanie szkody niemajątkowej (krzywdy). Krzywda ta utożsamiana jest z negatywnymi przeżyciami w sferze psychicznej jednostki i musi być konsekwencją naruszenia dóbr osobistych. Zadośćuczynienie

winno mieć charakter kompensacyjny, ale jednocześnie wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności konkretnego przypadku, tu relacji między powódką a córką oraz bólu

i cierpienia powódki po śmierci córki. Bez wątplenia powódka przeżyła mocno niespodziewaną śmierć córki, a bólu po jej stracie nie można porównać z innego typu krzywdami, które dotyczą człowieka. Jednakże mając na uwadze następującą komercjalizację dóbr osobistych, ocena żądania powódki warunkuje ocenę jej cierpienia w wymiarze finansowym. W tym kontekście Sąd Apelacyjny musiał

wziąć pod uwagę okoliczność, że córka powódki w momencie śmierci była osobą dorosłą, która miała już własną rodzinę. Ocenie podlegał też zakres ujemnych doznań, które dotknęły powódkę po śmierci córki. Ze sporządzonej w sprawie opinii biegłego wynika, iż śmierć córki wywołała u powódki zaburzenia emocjonalne typu reakcji adaptacyjnej – następstwo po przebytej traumie. Zaburzenia, które wystąpiły

u powódki po śmierci jej córki co prawda nie wymagały i nie wymagają terapii psychologicznej, czy leczenia psychiatrycznego, lecz w sferze emocjonalnej mają charakter trwały. Córka powódki, mimo że nie mieszkała w jednym domu

z powódką, to była znaczącą osobą w jej życiu. A po śmierci córki to powódka przyjęła pod swój dach dzieci zmarłej córki.

W tej sytuacji nie można było uznać, by zasądzone zadośćuczynienie było niewspółmierne (nieodpowiednie), tj. rażąco wygórowane (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18.11.2004 r., I CK 219/04).

Wobec powyższego uznać należało, że apelacja strony pozwanej w tym zakresie nie była zasadna.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego poprzez oparcie orzeczenia o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zamiast w oparciu

o § 11 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia, stwierdzić należy, że rozstrzygnięcie

Sądu Okręgowego co do wysokości zasądzonej kwoty wynagrodzenia z tytułu zastępstwa prawnego powódki jest prawidłowe. Należy jednak zauważyć, że niezrozumiałe jest odwołanie się przez Sąd Okręgowy do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, skoro powódka była reprezentowana przez radcę prawnego, czego w swojej apelacji zdaje się nie dostrzegać także strona pozwana. Jednakże § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013, poz. 490) stanowi odpowiednik § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W świetle powyższego podkreślić należy, że w przypadku żądania, którego podstawą jest ochrona dóbr osobistych, należy zawsze ocenić, czy dochodzone prawa są bezpośrednio uwarunkowane interesami ekonomicznymi podmiotu uprawnionego. W myśl tej zasady, za sprawę o charakterze majątkowym należy uznać sprawę, której przedmiotem jest żądanie majątkowe, a więc której pozytywne rozstrzygnięcie przedstawia dla powódki wartość majątkową. Taki charakter ma niewątpliwie sprawa, w której powódka na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. dochodzi zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia. W tej sytuacji wartość przedmiotu sporu i podstawę wyliczenia stosownego wynagrodzenia pełnomocnika strony stanowi kwota żądanego zadośćuczynienia, co znajduje przełożenie na zastosowanie w sprawie paragrafu 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, a nie regulacji § 10 ust. 1 pkt 2 wskazanego rozporządzenia. Oceniając rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego należało uznać, że prawidłowo Sąd

ten przyporządkował minimalną stawkę wynagrodzenia za czynności prawnego do majątkowego przedmiotu sporu. Pomimo więc niezasadnego zastosowania przez Sąd pierwszej instancji rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, orzeczenie o kosztach okazało się prawidłowe.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., przyjmując, że postępowanie wygrała powódka. W postępowaniu apelacyjnym powódka poniosła koszty wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej 1.800 zł (§ 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu; t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 490), stąd też zwrot kosztów postępowania należy się jej w tej wysokości.

Mając powyższe na uwadze – na podstawie art. 385 k.p.c. – orzeczono jak w wyroku.

KP